

# ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

FŐSZERKESZTŐ  
STAUBER JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült  
vasutak palotájában.  
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.  
József főherceg-ut 22. sz.  
TELEFON-SZÁM: 191.

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.  
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 26 korona.  
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-heteses petit sor egyenlő 20 ft,  
minden következőnél 16 ft-é.

Registrier petit sor 40 ft-é.

Arad, 1910.

Szerda, Junius 1.

## Királyfogadtatás Szerajevóban.

Távirati tudósítás.

A király nem vonult be Boszniába olyan lakosodás és hangos tüntetés közepette, mint ahogy várták. Talán az eső okozta, talán a rendkívül szigorú rendőri intézkedések, annyi bizonyos, hogy a szerajevói fogadtatás csalódást okozott.

A király azonban túláradóan boldog. Öreg korára személyesen birtokába vehette új országot; a Habsburgok földjét egy új tartománnyal gyarapíthatta. Megfiatalodottnak érzi magát.

Hűvösség érzik az újságszerkesztők: a rettenetes katonai és bürokráciai hatalom mindenre ránehezedik.

As adminisztráció nagyon büszke volt, azt hitte, gyönyörűt fog produkálni. A kormányzó-sági titkár mondja, hogy a sajtónak azért adtak helyet közvetlenül a király sátora mellett, mert abban bizakodtak, hogy minden fényes lesz és a tribünök zsufolva lesznek közönséggel. Ezzel szemben inkább csak katonákat láttak fentekodni, szaladgálni, rendjeleik csilingelve verődtek össze a mellükön.

Minden felekezeti papja ott volt, közöttük kopottan, szegényen a török rei ul uléma, a főpap. Öreg ember, rogyadozik, azért a medzis uléma kézenfogva vezeti. Stadler püspök biborköpenyben, biborcalotttal a fején színellett alázattal köszönti török kollégáját. Felvonultak az udvari hintók, a lovastestőrség és gróf Thun testőrőhadnagy mondta, hogy eredetileg a magyar őrbatöredéket akarták lehozni, de meggondolták a dolgot.

Pont negyedháromkor érkezett be a királyi podgyászvonat és tovább gurult a konakig.

Mikor az udvari vonat berobog, a zápor kissé alábbhagyott: apró oseppekben esett. A felség nyugodtan fogadja a jelentéseket.

A király kifutó szinben van. Mialatt a polgármester bosnyákul köszöntötte, a felség idegesen morzsolta fehér kesztyűs kezét. Nézett jobbra, nézett balra, esakóját lejjebb huzta a homlokára, majd megint lejjebb tolt. Látszott, hogy nem érti a nyelvet. Csak mikor a polgármester a „Habeburg-dinasztiát“ említette, nézett a szemébe a felség és bólogatott a fejével.

Zsivio! — ordítja néhány ezal bécsi újságíró. Aehrenthal mély meghatással nyújtott át a királynak egy nagy fehér ivet, a melyre a német válasz volt leírva. A felség szemüveg nélkül olvasta le a szöveget, a fejét hátrahajta. Nem büszkén, inkább csak a rövidlátó emberek szokása szerint.

A tolmácsolás után cserélet tart a felség. Nemsokára aztán kosiba azált és miközben elhajtat, a bosnyák közönség álmélkodva nézte a fogatott a csillogó kíséretet. Tetazik neki a ragyogó játék, de azért a „Zsivio“ csak erőtellenül sug fel. Olyan gyengén, hogy élesen kiharsan belőle néhány erőteljes „éljen.“ A bécsi újságírók pedig máris konsternálva vannak, összedugják a fejüket a tanakodnak.

— Eatsetzlich, — mondják — wir können nicht von lebhafter Begeisterung referieren — nem merünk hazug híreket világra kürtölni. Kedves epizód volt, hogy miközben a király a főúton elhajtatott, feltekintett egy palota elsőemeleti erkélyre. A balkonon sürden lefátyolozott török hölgyek ültek, hirtelen előrehajoltak és egy pillanatra fellebbentették fátyolukat. A török nőknél a legmátyebb hódolatot

jelent, ha arozukat, a melyet alig lehet megférfiszem, valakinek megmutatják.

A király vonatát Palágyi pesti doktor és Bayr bécsi detektiv-felügyelő kísértették. Ők mondják, hogy a király kijelentette, hogy az utazás rég nem szerzett neki olyan örömet, mint ez a boszniai diadalut.

Szinte megfiatalodtam — mondta. Doboiban a növényzet virágot nyújtott át a királynak, a ki egy gyémántos karpereccel viszonozta a figyelemességét. Zanician három fehérbe öltözött kis lánytól kosszorut kapott, mit aranyos ékszerekkel viszonozott. Visokóban a vonat tíz percig állt, a felséget közben megboroválták.

Este hatalmas emberáradat hőmpölygött az utcákon, a templomok harangjai pedig szünet nélkül bugtak. Mikor a felség vonata berobogott, száz ajuterek szólalt meg és a város déli, keleti, északi és nyugati határon felállított ágyuütegek visszhangozták az üdvözléseket.

Este — miot valami nemzeti örömmüncepen — a hegyeken örtüzeket gyújtottak, az egész várost kivilágították, faklyámenetet és gyönyörű tűzijátékokat rendeztek. A Felség a délután folyamán nem hagyta el a konakot.

A bevonulásnál izgalmas incidensok játszódtak le. Mikor a király megérkezett, a tisztok felelőseinek tribünjén három asszony visongva, hisztérikusan hozott. Az egyik az izgalomtól elájult, a menők vitték le az emelvényről. A tribünözök a tolongásban löbbsé könnyebben megmérültek. Beszélik hogy a király nem utazik Mosztárba. Feltűnt a felség szívélyessége a franciskánus barátok iránt, akiknek itt nagy politikai szerepük van. A rendőrnöknek azt mondta: Tudom, mennyit dolgoznak én

## Az ablakfüggöny.

Írta: Szomaházy István.

Mig az asszony kissé elbóbiskolt ebéd után, a férj — a nyárspolgárrá puhult don Juan — gyöngéden melléje telepedett a hintaszékbe és a Dreyfus-ügy legújabb híreit olvasgatta a megszokott újságjából. Ilonka reggel óta az ágyban maradt s bár igazán nem volt valami komoly baja, néhányszor sohajtva emlegette, hogy a halálán van. Tamási jól ismerte már ezt az állapotot, tudta, hogy a feleségének örömet szerez, ha kék selyempaplanra alól nézhet ki az esőbe fuló világra, de az sincs kizárva, hogy egy óra mulva színházi jegyért küldi el a szobalányt. Ilonka tehát elbóbiskolt ebéd után, Tamási pedig az újságját bujta, mikor egyszerre örvendetes dolog történt: a körut vizes házkolosszussa fölött egyszerre kisütött a nap. Az utcán tavaszias derű ömlött végig, a pocsoltyákban szines fénysugarak táncoltak és az Ilonka halványkék paplanát is elborította az aranyos napsugár. Tamási letette az újságot és mivel attól félt, hogy a melegség fölébreszti a fele éget: halkán az ablakhoz lépett, hogy a függönyöket lebecsássa. Szerencsésen le is bocsátotta az egyiket, de mielőtt még a másik ablakkal is végzett volna, Ilonka, fölébredt szendergéséből.

— Mit csinál? — kérdezte az uratól ijedten.

Tamási a belegápoló gyöngéd türelmével fordult meg:

— Amint látja, édes, lebecsátom a függönyöket. . . A nap olyan melegen tűz ide, hogy még jobban megfájdulna a feje tőle. . .

Tamási igen udvariasan mondta ezt és mégis váratlan feleletet kapott. Ilonka haragosan ült föl ágyában, kezét remegett a felülástól és idegesen, majdnem gorombán kiáltott az ablaknál álló Tamásira:

— Rögtön huzza föl a függönyt. . .

— De cicám. . .

— Ha nem huzza föl, azonnal leugrom a harmadik emeletről. . .

A jó férj aggódva tekintett a beteg asszonykára, aztán engedelmesen fölhuza megint a fehér függönyt. E közbén egy pillanatra az a régi, bemohosult korszak jutott az eszébe, mikor ő még magányos garszonként bolyongott a zuhogo ősi esőben. . .

Miért jutott ez a korszak az eszébe? Egy nevetéses és mégis melankolikus emlék miatt, amelyett a fehér függöny most egyszerre felidézett benne. . . Tamási, míg a felesége parancsának ilyen készségesen eleget tett, egy pillanatig huszonkétértendő korának rég elfeledt ideáljára: a szép, huszonkét éves Kaysernére gondolt. . .

Tamási, aki akkor együgyű kis jogász volt, egy Andrássy-utí kávéházban a füléig belebolondult abba a szelid tekintetű, csinosan kiöltö-

zött barna asszonyba, aki a hugával együtt törzsvendég volt az egyik sarokfülkében. A viszony a székesvárosi szerelmek rendes sablonjával kezdődött: Tamási hókokat írt a képeslapok szélére, majd apróhirdetéseket tett közzé e y napilapban, később poste-restante levelekben sürgette Kaysernét, hogy légyottot adjon neki. . . Az ostrom sikerrel járt; a szép asszony, akinek férje egész nap keztyűket árult a Terézvárosban, egy nap Wesselényi-utcai lakásán fogadta a lángoló fiatalembert. . . Kayserné ekkor könyezve panaszkolta el, hogy tizenkét éves házassága alatt még senki sem akadt, aki őt teljesen megértette volna; mire Tamási ugyancsak forró könyvek közt jelente te ki, hogy ő is magányos lelkékként járt eddig a nagyváros óceánjában. A két elhagyott teremtes forró barát-ágot kötött; Tamási regényeket hordott a szép asszonynak s bár mindig módjában állt, hogy részseit élő-zóval is elmondja, naponként nyugodtalas levelet írt szerencsétlen ideáljának. . . A barátság, utóbb bizalmasabbra és meghittebbre fordult; a magányos lelkék titkos jelekben alapodtak meg arra az este, ha a férj váratlanul otthon maradna. . . A jelbeszéd anyagát a Kayserék ablakfüggönye szolgáltatta; meg pedig a következő ötletes kulcs szerint.

Felhuzott függöny — a férjem itthon van.  
Félíg lebecsátott függöny — a férjem rögtön megy.  
Egészen lebecsátott függöny — a férjem elment, jöhét.

Bosznia népoktatásán. Ezt a szívelyességet, mely a franciskáousoknak szól, horvátok Stadler érsék dezavválásának tekintik. Este tüzijáték volt, de rem sikertült; mert a zápor eloltotta.

Ma reggel fel tizkor a kormányzósági palotában királyi kihallgatás volt. Felvonult rendkívül sok küldöttség, a papság, a kereskedelmi kamarák, iparosok, mindennemű testület. Megjelentek a király előtt Weisz Fülöp, a Kereskedelmi Bank igazgatója és csetei Herzog Péter, a kik ma érkeztek Budapestről.

A küldöttségek szóokai egy-egy félperces kurta beszéddel köszöntötték a királyt; a király néhány szóval válaszolt; aztán a küldöttség el, és jön be egy másik.

Igy tart egy óra hosszat. Akkor a király visszavonul a konatba. Délután az uralkodó sorba látogatta a különböző felekezetek templomait.

Az, hogy a mosztári látogatás elmarad, nem igaz. A mosztári utazás programszerűen fog lefolyni.

A borus időben a kormánypalota előtt alig lézeng néhány ember. Katonák, csendőrök, veteránok láthatók ott. A várta lelkesedésnek ma nyoma sincs.

A király-fogadtatási ceremónia háromnegyed órával tovább tartott, mint a programban előre fel volt véve. Mikor a király a palotába visszatért hirtelen az a hír terjedt el, hogy a király gyengélkedik és az utazás nagyon megtörté. Később megnyugtatták az aggódókat, hogy csak muló fáradságról volt szó.

## Aviatikusok vizsgálja

### Budapesti támadás Arad ellen.

Adorján János magyar aviatkust, gróf Andrássy Géza schauffeurjét egy ujságíró meginterviewolta s többek között felemlítette előtte, hogy vidéken is több aviatkust kísérletezik. Erre Adorján ur kolosszális, de jellemző s az aradiakat különösen érdeklő kijelentést tett.

Az mind humbug, ezek csak nagy hangon beszélnek; de közülök alig repült valaki. Milt van például ez az aradi pilóta — ha annak lehet nevezni — valami Némethy nevezett

Tamási néha-másfelőraig kószait a Wesselényi-utcai ablak alatt, de mikor a függöny a Kayser ur készüldését jelezte, ügye en befordult a Klauzál-utca. És tiz perc múlva, mikor a látóhatár egészen tiszta volt, langolva, dobogó szívvel szaladt föl a háromemeletes ház lépcsőin.

Pompás délutánok voltak — az egyik magányos lelek kétszer bukott meg ezidőben a második szigorlaton — és Tamási sokszor ámulva nézett a nyugodtan baktató férj után, aki két órák az üzletbe sietett. És este, mikor olcsó vendéglőjéből szivarozva ment haza rideg külvárosi lakására, nem egyszer csodálkozva gondolta:

A derék Kayser nem is sejti, hogy megcsalják... Hát csakugyan igaz, hogy minden férj ostoba?... És valamint az okos kis csirkefogókból, akik a kész cipőket hazaviszik, egytől-egyig ostoba legény lesz, a ravasz don Juanok is igazán elvesztik az eszüket, mikor az oltár elől eltavoztak?

A viszonynak később egy váratlan esemény vetett végett: Kayserné férjhez adta a legidősebb leányát és a kis Kayser Erzsike egy egészséges leánykával ajándékozta meg boldogságtól ragyogó férjeurát... És a csöppnyi poronty végre megtette azt, amire tizennyolc even át senki sem volt képes: tökéletesen megértette a nagymamáját, Kayserné, mikor Tamási egy napon meglátogatta a Wesselényi-utcai lakásban, egy ici-pici babaruhát mutatott regényes udvarlójának.

— Tudja, hogy mi ez?

modellekkel kísérletezik és mégis benevezett a versenyre. *Hogy mit akar, azt csak ő tudná megmondani.*

No hát tisztelt Adorján uram ezek olyan kijelentések, melyeknek minden egyes szava durva arculcsapása a magyar aviatikának s melyek nem méltók a magyar aviatikushoz!

Okvetlenül szükségesnek tartom, hogy ezekre válaszoljak. Tehát Ön a vidékről jövő híreket humbugnak tartja. Elég baj az, hogy a vidéken „csak nagy hangon beszélnek (?), de közülök alig repült valaki”. Mintha tehetnénk mi arról, hogy még nem repültünk! Nem rajtunk mulott, hanem a mostoha viszonyokon. Mert az igazat megvallva a jó vidékiek épen nem beszélnek, hanem dolgoznak, konstruálnak, de — önállóan. A vidékieket: Faludyt, Bokort, Székelyhidyt, Horváthot s esekélyisélyét nem fogta el a Bleriot-jáz a konstruálás alkalmával, mint például a nem — vidékieket. Példa erre „valami Adorján nevezett” — nem tudom, ismerik-e — kinek a gépéről ezt írja a wieni „P. H.” Fachzeitung für Flugtechnik ez év február 6. számában:

„Monoplan Adorján ist, wie nicht anders möglich, sein Mittel zwischen Bleriot, Antoinette und Eingebau: Bleriot artige Hauptflieche, mit einem eigenen automatischen Flügelregulator, Antoinette schwanz und drei Aulaufräder. Johann Adorján war wohl der erste in Ungarn, der mit einem heimischen Apparat eine kleine Strecke geflogen ist. Aber kurze Flüge gelten heute nicht mehr viel!”

Elég sajnos, hogy épen azok a vidékiek, akik önállóan — idegen befolyástól menten — konstruálnak, nem tudtak eddig még valami eredményt felmutatni.

Némethy pilótának nevezi s ezáltal úgy tűnik fel, hogy mélyen tisztelt Adorján ur nem tudja, hogy kit lehet annak nevezni: azt, akinek pilóta igazolványa van. Magyarországon csak két embert ismerek, aki ilyenel bír: vicomte Montigny (a Magyar Aero Club de France-tól).

És most jön a sláger! Ön folytatólag mondja: „...valami Némethy nevezett” modellekkel kísérletezik és mégis benevezett a versenyre. *Hogy mit akar, azt csak ő tudná megmondani!* Ennél óriásibb dolgot még nem hallottam! Ön úgy beszél róla, hogy *valami Némethy nevezett!* E szerint azt kell feltéte-

— Talcakeno, vagy asztalfutó, — talál-gatta az elmés Tamási.

— Oh nem... egyik se a kettő közül... Ez a kis unokám főkötőcskéje...

Tamásinak valami hidegség futott át a hátgerincén, később pedig sietve bucsuzott... Kétségbeesése oktalan lépésre ragadta: sorban letette hátralékos szigorlatait és másfél év múlva bejegyezték a kamarába... És öt évvel azután, hogy Kayserné az unokája főkötőjét rorgolta, Tamási oltár elé vezette Takács Mariskát, a tablai bíró egyetlen leányát...

A jó férj felhuzta megint a fehér ablakfüggönyt és egy percre kitekintett az ablakon... Furcsa, majdnem érthetetlen dolgot látott: Horváth mérnök, aki bizalmas barátságban állott a Tamási-családdal s aki a szemközti járdáról sietve közelített a kapu felé, egyszerre ijedten visszaroht... Mi történhetett vele, hogy hirtelen mást gondolt? Tamási azonban, akinek végre is nem fájt a Horváth feje, közömbösen napirendre tért a különös dolog fölött s mosolyogva közelített gyöngélkedő felesége ágya felé.

— Jó lesz így? — kérdezte kedveskedve.

— Köszönöm, jó lesz. — felelte most már nyugodtabban a beteg Mariska.

A napsugár végigöntötte a selyem paplant s egyenesen a Mariska fejére sütött. És a jó férj türelme-en gondolta:

— Megfájdul a feje és mégsem akarja, hogy a függönyt lebecsássam!... Oh, mily szégyesek az asszonyok!

leznem, hogy Ön nem tudja, kicsoda Némethy. Sziveskedjék akkor megkérdezni Santos Dumont, Eliehammer, Loessl s más nagy repülőgéptechnikusoktól. Ők majd megmondják! De, hogy megkiméljem a fáradságtól, én adok erre vonatkozólag rövid választ.

Némethy volt az, ki Chanute kísérletai idejében, tehát jóval Wrighték előtt, már tudományos alapon foglalkozott a géprepülés megoldásával. S még Wrighték előtt hatalmas szakirodalmi munkásságot fejtett ki e téren, amit a külföld tud legjobban méltányolni. Az ő nevét bátran sorolhatjuk Pitche, Chanute és Wrighték mellé. Es ön, tisztelt uram, erről a Némethyről beszél így. Nem gondolta, hogy ezzel csakis saját magát kompromittálhatja?

Még csak azt jegyzem meg, hogy Némethy nem kísérletezik modellekkel, hanem már készen áll rendes nagyságu monoplánja, melyben egy jó öreg 80 H. P. Anzani dűbörög. Első kísérlete alkalmával 200 métert is fog repülni. A pesti meetingen pedig lesz neki is annyi keresni valója, mint önnek — Adorján ur.

Asbóth Oszkár.

## Az Arad-csanádi egyesült vasutak közgyűlése.

E hó 3-án tartotta az A. C. E. V. részvénylársaság tizedik évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen 32 részvényes volt jelen 86.000 részvény képviselőben. A közgyűlés magálapította az igazgatóság előterjesztése szerint a mérleget, és a vagyon számlát, majd egyhangu határozattal elfogadták az igazgatóság javaslatát a tiszta nyereség felosztására nézve. E szerint felhatalmaztatott az igazgatóság, hogy az 1909. évi üzleti feleslegből 2.057,654 kor. 71 fill. és az előző 1908. évről áthozott 55,463 kor. 54 fill. összegből: 2.113,118 kor. 25 fill. a) 68898 drb elsőbbségi részv. 6% os osztalékára á 12 kor. 766,776 kor. — fill. b) 84640 drb törzsrészvény 5% os osztalékára á 10 kor. 846,400 kor. — fill. c) 109 drb kisorsolt elsőbbségi részvény törlesztése á 200 kor. 21,800 kor. — fill. d) a felügyelő bizottság tagjainak díjazására 4,500 kor. — fill. e) a „törzsrészvény osztalék tartalék-alap-ra (1%) 169,280 kor. — fill. fordíttassék; az így összesen 1.808,756 kor. — fill. felhasználó összegben felül maradó 304,862 kor. 25 fill. összegből az igazgatóság járulékkára 10% (8 §.) 30,486 kor. 22 fill. az üzleti tartalékalapra 15% 45,654 kor. 33 fill. adóirtalék létesítésére 150,000 kor. — fill. a Maroshid tartalékalapra 30,000 kor. — fill. használtassék fel; végre a maradvány 48,271 kor. 70 fill. az 1910-iki üzletév számlájára ávezetessék.

Azután a nyugdíjalap tulajdonát képező 1962 darab törzsrészvénynek másod sorozatu elsőbbségi részvényekké való konvertálását mondta ki a közgyűlés. Megejtettek a választások, amelyek eredményeképen igazgatósági tagokká Urban Irán főispánt, Fábry Sándor vezérigazgató, Galambos Ignác Makó város polgármesterét és Daniel Tibor bárót választották meg egyhangulag. A felügyelő bizottság tagjai Heinrich Sándor Daniel Endre és Daniel László lettek.

A közgyűlést követő igazgatósági ülésen a társulat elnökévé egyhangulag Zselénszky Robert grótot választották meg. Meleg jegyzőkönyvi kivonattal bucsuzott el az igazgatóság leköszönt igazgatójától Farkas Józseftől, aki megszünvén Makó város polgármestere lenni, maga kérte a választásnál való mellőzését és a jelenlegi polgármester megválasztását.

Nyomtatványokat az összes aradi nyomdák elvállalnak

## Ház alá temetett munkások.

Szerencsétlenség egy építkezésnél.

Megrendítő munkásszerencsétlenség történt ma délelőtt Aradon a Kudtinosi ut 9 szám alatt, ahol most házlebontási munkálatok folynak. Az aradi termény és áru-raktár vezetősége megvett a Kirticski-ut 9 szám alatt egy régi meglehetősen rozoga házat s annak helyére, a raktárnak megfelelő emeletes házat akartak építeni. A terveket Berec és Bános aradi építőmestereknek adták át, akik munkásaikkal tegnap előtt hozzá is láttak a régi épület lebontásához.

Ma délelőtt folytatták a munkát a házlebontásánál azonban csak öt napszámos munkálkodott, palléri felügyelet nélkül. A háznak egy oldalfalát akarták ledönteni s az öt munkás, belülről nekitámaszkodott a hatalmas faloldalnak, hogy helyéből kimozdítsák.

Az ilyen munkálatokhoz értő szakember azonban nem volt jelen, aki helyes utasításokat adott volna s így az öt napszámos, egészen helytelenül, a ház belső részébe állott s úgy tolták kifelé a falat. A nagy házoldala az erős nyomásnak engedett a megingott fal azonban a helyett, hogy kifelé, az utca frontjába esett volna, az egész fal befelé dült s az ott dolgozó öt munkást maga alá temette.

A munkások közül kettőnek véletlen szerencsére semmi baja nem történt, azonban Kovács Mojsza kisjenői, Mojsza György borosjenői és Gécsi László aradi munkások igen súlyos sérülést szenvedtek, Kovács Mojsza a fején sérült meg, Mojsza György komplikált csonttörést szenvedett. Gécsi pedig a lábán sérült meg.

A megrémült munkásokat a megyei kórházba szállították, a hatóság pedig gondatlanságért inoítja meg az eljárást.

## Angyalgyár Budapesten.

Távirati tudósítás.

Budapesten a Rottenbiller-utca 2. szám alatt lévő cselédhelyező-intézet egyik cselédvezetője bizalmasan közölte a rendőrséggel, hogy egy Nemecz Julia nevű faoér cselédleány arra biztatja cseléditársait, hogy óvatosság nélkül átadhassák magukat az élet örömeinek; ha baj lesz, megjelenik hozzá, ő tud egy jó címet a számukra, mely cím alatt kevés pénzért, veszély nélkül megszabadíthatják őket az összes kellemtelenségektől.

A detektívek bevitték Nemecz Juliát a főkapitányságra, ahol beismerte, hogy mondott ilyeneket, de csak úgy beszédközben és a cselédek jótevőjét, a Dembinszky-utca 6. szám alatt lakó Schwachlin Jánosné szül. Demény Ilona szülésznőt, ő csak hírből ismeri egy barátja, Weisz Aranka cselédleány révén, akit csekély huss koronáért megszabadított az anyaságtól.

Még az éjjel előállították Dembinszky-utcai lakásáról a szülésznőt, aki természetesen körömszakadtáig tagad, de szembesítették vele a szintén előállított Weisz Arankát, aki teljes beismerésben van és a szülésznőre rávallott. Elmondotta azt is, hogy egy másik leány, akinél a műtét nem sikerült, Biró Juliánna cselédleány, életveszélyesen beteg a Knézióh-utca 14. számú fiókhórházban.

A rendőrség intézkedett, hogy Biró Juliát a kórházban kihallgathassa, addig Schwachlin Jánosné és Weisz Arankát őrzet alatt tartják. Nemecz Juliát szabadon eresztették, de az eljárást megindították ellene.

## Betűszedő tanoncok magas fizetésel felvétetnek

az összes aradi nyomdákban.

## A új színház terve.

Az építészeti bizottság tanácskozása.

Az új városi színháznak felépítése és a régi színháznak bazárrá történő átalakítása ugylát-szik a megvalósítás felé halad.

Alig egy hónapja, hogy fölvetették ezt a kardinális kérdést s máris erős munkát fejtenek ki a városi bizottság, hogy az új színház felépítésére irányuló tervek meg is valósuljanak rövid időn belül.

Egyelőre természetesen csak még a régi színháznak bazárrá való átalakításáról van szó, de ez is olyan mederben folyik, hogy valósággal meglepetést ígér az aradi közönségnek.

A városi építészeti bizottság, csütörtök délelőtt értekezletre gyűl össze s ezen értekezleten már megbeszéljük a színház felépítésére vonatkozó terveket, sőt fölvetik, a régi színház átalakítására egy hater ezer koronás országos tervpályázatnak az eszméjét is.

A városnak ugyanis az a terve, hogy a régi színháznak, egy a külső képét, mint a belső strukturáját teljesen megváltoztatják.

Ha majd a régi színház átalakítására vonatkozó tervpályázatok beérkeztek s a tanács a számításokat már megtette s azok kielégítőnek bizonyulnak, akkor fog csak igazán neki lendülni az alapvető munka az aradi új színház felépítése érdekében.

## HIREK.

### A választás és az aradi lapok.

A választás napjain az aradi lapok rendkívüli kiadásban fogják értesíteni a közönséget a nap eseményeiről. A három napilap együttes rendkívüli kiadást ad ki, mely óránként jelenik meg s a szavavatok állásáról hiteles számadatokat közöl. Minden egyéb litografált, vagy esetleg nyomtatásban megjelenő előre elkészített hír csak hangulatkeltés céljából lát napvilágot és a hitelességet teljesen nélkülözi. A napi lapok szerkeztőinek szigorú ellenőrzése mellett bocsájtják ki a nyomdából.

Az aradi nyomdászstrájk ma már megszüntnek tekintendő, mert a nyomdatulajdonosok el bocsátották azokat a segédeket, akik megtagadták a munkát és ezek helyett már vidéki városokból hozattak szedőket. Ma már több segéddel dolgozhattak az aradi nyomdák s így valamivel nagyobb terjedelemben jelenhetnek meg a lapok mint tegnap. Jól eső érzéssel látjuk, hogy a közönség rokonszenve kíséri az erőszak ellenében kifejtett harcunkat.

Arad város e hónap 8. án délután 4 órakor kösgyűlést tart.

Purgly János visszalépeése. Csurgóból jelentik, hogy Purgly János aradmegyei földbirtokos visszalépett.

A katonaság a választásokon. Bécsből jelentik. A költségvetési bizottság mai ülésén egy szlovén képviselő indítványt adott be, hogy a földmivelésügyi tárcza ügyének letárgyalása után hívják meg Georgi altábornagyot, hogy az osztrák csapatoknak a magyar választásokra való kirendelése miatt megkérdezzék. Az indítványt többek hozzászólása után elfogadták. Az osztrák képviselőház mai ülésén Steiner képviselő

szel fel szólalt, hogy a napilapok jelentései szerint a magyarországi választásokhoz galiciai, morvaországi stíriai stb. csapatokat rendeltek ki. A hadseregnek kortes előokra való alkalmazása csorbítja a hadsereg tekintélyét. Másrészt miután az osztrák csapatoknak a nemzetiségi vidékekre való kirendelése alkalmas arra, hogy a nemzetiségieknek a hadsereg iránti tekintélyét megrendítse. Kérdezi a honvédelmi minisztert, hogy hajlandó-e ezt megakadályozni. A miniszter kijelentette, hogy ez ügyben kérdést fog intézni a hadügyminiszterhez és azt a bizottságokkal is közölni fogja. A Ház a választás tudomásul vette.

Bolgár diákok Aradon. A viddini kertészeti és gazdasági főiskola 22 hallgatója ma délután érkezett Aradra Hristó G. Georgieffi és Nicolai Nicolajeff tanárok vezetése mellett. A bolgár diákok a délután folyamán megtekintették a város nevezetességeit a városi jéggyárat és mintakertészetet. A diákokat akik a város vendégei voltak, Lócs Rezső gazdasági tanácsnok és Záray Jenő tanár kalauzolták. Holnap a diákok Mezőhegyesre utaznak.

A faoéti mandátum. Faosetről jelentik, hogy Nemes Zsigmond ellenjelöltje, Hajdu Frigyes ma visszalépett.

Robbanás a borosjenői butorgyárban. Ma délelőtt 11 órakor a borosjenői butorgyárban súlyos kimenetelű robbanás történt. Egy inasgyerek a raktárban gyufát gyújtott, amiből a raktárba levő benzines hordó felrobbant. Az inasgyerek súlyos égési sebeket szenvedett. A robbanás következtében a kiskertár leégett.

Roosvelt ünneplése Londonban. Londonból táviratozzák, hogy Roosveltet ma London polgárává választották s ez alkalomból nagy ünneplésben részesítették. Roosvelt beszédet mondott s kijelentette, hogy nem helyesli Anglia egyiptomi politikáját. Egyiptomban nagyon erélyesen kellett volna elbánni az ellenséggel.

Mikszáth Kálmán temetése. Budapestről jelentik: Rengeteg tömeg ember sarándokolt el ma délelőtt az Akadémia előcsarnokába, hogy bucsupillantást vessen Mikszáth Kálmán felravatalozott holttestére. A holttestet miután bebalzsamozták, kettős érekeporosóba helyezték. A belső koporsónak üvegfedele van. A gyászpompával bevont délszaki növényekkel díszített csarnokot száz meg száz viaszgyertya világítja meg. A délelőtt folyamán igen sok koszorút helyeztek el a ravatalon. A temetés ma délután fél 4 órakor kezdődik az Akadémia előcsarnokában. A főváros átirt a gázgyár igazgatóságához és arra kérte, hogy azokon az utvonalakon amerre a temetési menet elhaladt, a kandelabereket gyújtassa meg és vonassa be azokat gázfátyollal. A főváros a ravatalra koszorút helyezett, a temetésen pedig Fülepp Kálmán főpolgármesterrel, Rózsavölgyi Gyula alpolgármesterrel és Rényi Dezső tanácsossal képviselteti magát. Ma délelőtt megható aktus előzte meg a délutáni temetést. Az elhunyt író egyik utolsó kívánsága volt, hogy négyéves korában elhunyt kis fiát, Mikszáth Jánoskát, a temetés melléje. A főváros intézkedett, hogy Mikszáth óhajta teljesedjék. Ma reggel exhumálták a kis holttestet. A jóformán elkoszorúzott koporsót ujjal cserélték föl, azután elhelyezték a kerepesi temető halottasházában.

Letartóztattak egy zugbankárt. Nagyváradról jelentik: Eleméry Ferenc büntügyi rendőrkapitány tegnap délután letartóztatta Hagymási Herman nagyváradai pénzügynököt. Hagymási az ismert Grósz és Társa név alatt szereplő zugbank beltagja volt nemrégiben. Ez a bank a város egyik külső utcájában húzódott meg s a fővárosi lapokban hirdetéseket tett közzé.

hogy pénzkölcsönököt szeres kezes nélkül. Már egyszer e miatt magára vonta a bankház a rendőrség figyelmét, akkor azonban azzal védekezett, hogy igenis foglalkozik kölcsönszerzéssel és csak a költségeit számítja fel illetékes ügyfeleinek. Hagymási Herman már akkor látta hogy nagyon ingatag alapon áll a kilépett a társaságból. Ez a Hagymási Herman egy ízben Budapesten család miatt már büntetve volt e most újból folyik ellene az eljárás tilos üzérkedés miatt. Esenközben most újból büntetendő cselekményt követett el. A rendőrség úgy lett figyelmes Hagymásira, hogy újból figyelni kezdtek a bankház ügyeit, mert munkájuk gyarmanak mutatkozott. Sok minden derült ki akkor. Megállapította a rendőrség, hogy a bankház előlegét szedett föl 43 esetben, ámde az illetőknek kölcsönt nem szerzett. Az előlegét a bankár urak a maguk céljaira fordították s ezért most szigorú eljárást folytat a bankház ellen. Eközben többen tettek feljelentést Hagymási ellen. Kölcsönszerzési, állásközvetítési ügyekkel karosított meg sok háziaként embert, különösen Lengyel Szentjános utcai bádógost rövidítette meg érzékenyen. Miután újabb büntetendő cselekmény elkövetése fereg fenn, letartóztatták.

Mikszáth mint bárendező. A hetvenes évek végén a szegedi aranyifjúságnak legnépszerűbb alakja volt Mikszáth Kálmán. Bálakat, zsurokat el sem lehetett képzelni nélküle s minden mulatságnak ő volt a lelke, vezetője. Mintaképe volt az agilis, körültekintő bárendezőknak, akit kitüntető kedvességgel fogadtak minden lányos házakban is. Sok szegedi urinó őriz Mikszáth Kálmántól kedves emléksorokat. Egy sárguló, szakadozó bál meghívót őriz Mikszáthtól Worsikovszky ezredes özvegye. 1879. február hó 25-én fényes tán estélyt rendezett a szegedi ifjúság. Mikszáth Kálmán és Lázár György dr. voltak a bál rendezői. A meghívót itt közöljük:

### MEGHÍVÓ ÉS BELÉPTI JEGY.

A felyő február hó 25-én

A felsővárosi kaszinó termeiben tartandó

szoroson zártkörű

TÁNCZ ESTÉLYRE.

ötven megbízó nevében.

Rendezőség:

Marinkich Mihály elnök

Hudák Andor Dr. Lázár György

Kálmán Iván Mikszáth Kálmán

Károli Jenő Dr. Mylassy Pál, alelnök

Pollák Imre

A hölgyek egyszerű öltözéket kérhetnek használni.

Kedves emlékként őrizte meg a nagy író a szegedi mulatságok meghívóit, amelyeket rendszerint ő fogalmazott.

Lazadás a magyarok ellen. Nagyváradról sürgönyzik: Vasárnap éjjel az élesdi kerülethez tartozó Kis-Jenő községben lakó magyarokat napok óta üldözik. Megyeri Ferenc kerékyártó és Tarsoly Mihály kereskedő házáat az éj leple alatt összeverődött tömeg megrohanta és valószínűleg ostrom alá fogta. Egymást érték a revolverlövések. A megtámadott emberek családostal szerencsésen kijutottak házuk hátsó kapuján és elmenekültek az éjszakában. Reggel csendőrök érkeztek és behatoltak a megostromolt házakba. Azt hitték, senkit sem találnak már élve. Ekkor derült ki, hogy a házbeliek idejekorán elmenekültek. Megyeri és Tarsoly házáat keresetlankasul járták a golyók, semmi sem maradt a lakásokban épségben. A tetteseket nyomozta a csendőrség; az üldözöttek nem mernek visszatérni falujukba.

Egy eszelős asszony és a király. Szerjevből jelentik, hogy mielőtt a király ma délután a zsidó templomba ment, egy őrült asszony köveket dobált az útjába. Először azt hitték, hogy merényletet követtek el ellene, azonban kiderült, hogy az asszony őrült. Letartóztatták.

Kivégzés Párisban. A francia fővárosból jelentik: A hóhér tegnap végezte ki Laroche

mesterlegényt, a ki tavaly december 10-én egy fiatal leányt lakására hurcolt, kegyetlenül megkínzotta, aztán meggyilkolta és holttestét borsalmasan megsemmisítette. A halálraítélte közömbösen lépett a verpadra. Néhány percig tartott a kivégzés. Sokan nézték, mint görögül a levégzett fej a fűrészpores kemárbá. Ott volt a delikvens atyja is.

Luccheni bátyja Budapesten. Luccheni Luiginék, boldogult emlékü Erzsébet királyné gyilkosának testvérbátyja, Luccheni Pietro, állandó lakosa a magyar fővárosnak. Szorgalmas, derék munkásember, akinek az óbudai hajógyár ad kegyeret s aki ezért a kegyerért becsülettel meg is dolgozik. Nicseseak sem világszolgáltató hőbortjai, sem anarchista gondolatai s talán ő fájlalja legjobban a gyalázatos tettet, melyet nyomorú esese elkövetett. Már évek óta áll a gyár szolgálatában, a nélkül, hogy valaha, akár felebbvalóinak, akár munkásársának panaszkodott volna ellene. Felétlenül megbíznak benne a gyárban s nincs kivetni valója rajta senkinek, csak a rendőrségnek. A rendőrség hivatalból bizalmatlan iránta. Régen állandóan megfigyelték. Mikor azonban láták, hogy nincs rajta mit megügyeálni, még csak egy kihágást sem követ el, abbamaradt a megfigyelés és nem bántották többé.

Mostanában csak a király Budapestre érkezésekor fordul a rendőrség figyelmébe Luccheni Pietro felé. Még mindig nem bíznak meg benne teljesen s ha a király érkezése jelezve van, a szállodai razziakkal egyidejűleg két detektív megy ki Óbudára a királygyilkos bátyyáért és beviszi a toloházba, ahol addig marad őrizet alatt, amíg a király újból el nem hagyta Budapestet. A toloházban már ismerik, s igen jól bántanak vele. Külön szobát kap, jobb ételeket, sőt még pénzt is adnak neki. Luccheni Pietro pedig szorgalmasan olvassa az újságokban a királyról szóló híreket. Ha azt hallja, vagy olvassa hogy az uralkodó Budapestre jön, szépen bekölteti a holmiját, akár egy kis kőjutazásra indulna, a felesége talán még néhány pogácsát is sűt neki az utra, azután így felkészítve várja a detektíveket. Mikor eljönnek érte, fogja a batyuját és mosolygva megy velük a toloházba. Így fest Budapest egyetlen anarchistája.

Tátra mulató vendégjártaka a Központi szálloda kerthelyiségében, kedvezőtlen idő esetén a nagy teremben naponta válogatott műsorral tartja előadásait. Műsoron a következő újdonságok vannak: Der Doppelgänger, behozat. A 28-as hordár! stb. Azonkívül fellépte az összes szerződött tagoknak.

## Kortés-számla.

As egyik autóbuzs megállónál egy jól öltözött uriember elvesztett egy ökményt, amelyben fontos adatok vannak. Miután nem lehetett megállapítani, hogy ki vesztette el a jegyzetek itt közlöm hű másolatban a feljegyzéseket, amelyekre az illető urnak bizonyára nagy szüksége van.

Az ökmény, amely minden valószínűség szerint egy kortés költségjegyzéke, a következő adatokat tartalmazza:

### Népgyűlés a kisjenői kerületben:

A behozott választók fuvardija	1500 K 45 f
A be nem hozott választók fuvardija	5322 " 17 "
Vacsora a népgyűlésen megjelenteknek	1031 " 28 "
Vacsora a népgyűlésen meg nem jelenteknek	8027 " — "
Rokonszenykeltés	941 " 05 "

As ellenpártból elhódított választóknak	32 K 48 f
As ellenpártból el rem hódított választóknak	9627 " 50 "
A jelölre vallásáról elterjedt hírek cáfolata	824 " 20 "
A letépett zászlók helyettesítése	1040 " — "
A letépett zászlók újabb helyettesítése	2080 " 45 "
Választási tollak (a választók párnáiba)	5427 " 67 "
Választási tollak (a választók dunnálba)	8732 " 40 "
Választási tollak (a választók kalapja mellé)	5 " 20 "
Pártoltak visszahódítása	12890 " 05 "
Megállapítása a leszavastatható halottaknak	840 " 20 "
Díjnokok az anyakönyvi hivatalban á 2 korona	2018 " 60 "
Szemle a temetőben (favar)	122 " — "
A jelölt büntetlen előlételeére vonatkozó adatok beszerzése	6528 " 17 "
Egy szülő a kántornak	5000 " — "
A szülő jövő évi terméséért	800 " 50 "
Az esetleges jégkárért	400 " — "
As esetleges peronospora pusztításért	200 " 60 "
A kántor elpártoláának megállapítása	80 " 50 "
A kántor kapacitálása	600 " — "
A kántor visszahódítása	8000 " 30 "
A közben elhunyt kántor temetése	200 " 80 "
Bor	2600 " 02 "
A szükségesse válható petíció aláíróinak	3000 " 40 "
As aláírást megtagadóknak	8719 " 30 "
A megsebesült választók gyógydíja	20000 " 07 "
A felgyógyult választók nyaralási költsége	970 " — "
Alóllórt havi járaléka	30 " — "
Alóllórt személyi kiadásai	— " 20 "
Összeg:	117.591 K 56 f.
A számlát lemásolta:	Torreró.

## Mari néni nagyprépost.

A nagyváradi nagypréposti díszes és dusan jövedelmező tisztség már két éve nincs betöltve. Most azonban a kanonok választása küszöbön áll és a nagypréposti választás kulisszatitkairól a következő mulatságos rágalmakat mesélnek:

Nagyprépost Szécsényi kanonok lesz, holott ő csak egyszerű falusi plébános volt. Miért? Mert van egy energikus és ambiciózus gazdaszszonya, Mari néni, Püspöky Grácián negyvennyolcas szabadsághős leánya.

Mari néni elhatározta, hogy nagyprépost lesz és ezért fölutazott Budapestre és a pályaudvarról egyenesen a Gresham-palotába hajtattott Kossuthot kereste.

Kossuth Ferenc, a ki nagyon el van foglalva a választásokkal, hír szerint nem fogadta valami szívesen. Mari néni azonban nem az az asszony, akit elkedvetlenül egy akármilyen fogadtatás.

— Én Püspöky Gráciának a leánya vagyok, — mondotta, — azé a Püspöky Gráciáné, a ki a legkitartóbb híve volt Kossuth Lajosnak, a ki a száműzetésbe is elkísérte a kormányzót... A Kossuth Lajos fiának én értem meg kell tenni ezt a kis szívességet.

— De nem t hetem, — szabadott Kossuth — nekem már nincsen befolyásom...

— Dehogyan nincsen! — kikiáltotta Mari néni. — Ha szólna Apponyinak, hogy az irjon Fetser nagyváradi püspöki adminisztrátornak, akkor rendben volna minden.

Kossuth megígérte s állítólag csakugyan

11. márc 1919  
M-122

szólt is Apponyinak, akinek a szava még most is sokat számít egyházi ügyekben. Apponyi le-  
velében pedig az van, hogy Apponyi szeretné,  
ha az adminisztrator oda hatna, hogy a nagypré-  
post-választásnál a kanonokok Széchenyire sza-  
vaznának. A választás tehát már a legközelebbi  
dóben megtört és egyszerre csak arra ébredünk  
fajd, hogy Mari néni lesz váradi nagyprépost.

## SPORT.

† Magyar vívők győztes Frankfurthban.  
Frankfurt am Mainból jelentik, hogy az ottani  
nemzetközi vívőversenyen a kardvívásban első  
Mészáros Ernő második Szántai Jenő. A tör-  
vívásban Halász Zsigmond lett az első.

## EGYESÜLETI ÉLET.

(\*) Hónapos turista-kirándulás a Magas-Tá-  
rába. Az Aradi Turista Egyesület ez évi kirán-  
dulási programjába a Magas-Tátrát is fölvette.  
Kétségtelen, hogy ez lesz egyik legszebb és  
legélvezetesebb kirándulása a természet kedvelői-  
nek. Hisz a természet nagyszerűsége különös  
vonzóerővel bír és közvetlenül hat az emberi  
kedélyre. Főképp azonban az impozáns környe-  
zettel és festői tájjal övezett óriás hegységek  
azok, melyek a természet szépségeit, bájait  
csupán csak gyönyörködésből látni és élvezni  
vágyókat varázserővel vezetik magukhoz. Ilyen  
lebilincselő tájakkal büszkélkedő magas hegy-  
ségünk a természeti ritkaságokban és kincsek-  
ben bővelkedő Tátra-hegység, a Szepességnek  
gyöngye, koronája. Hetek kellene ahhoz, hogy  
a Magas-Tátra vidékét megintogassuk és hónapok,  
hogy az égre meredő sziklacuacsainak halma-  
zával, ezeknek örökös télvilágával, virágokkal  
teleszort bájos völgyeivel, magas fekvésű tavai-  
val, tengerszemeivel, elbűvölő vizeséseivel meg-  
ismerkedjünk, de hét nap elég, hogy szépsé-  
geinek minden változatosságából izelítőt k-  
pjunk. Így állította össze programját július hó  
24-től 31-ig az Aradi Turista Egyesület is. Uti-  
tervébe vette föl a szent-iványi Csorba tavat,  
a Tátra legbájosabb völgyével a menguszfalvi  
völgyvel, a magas sziklarégiókban elrejtett és  
szilaj zergék lakta vad poprádi tavat, a virág-  
és fenyőillatos, üdítő levegővel teli Kloild utat  
diszes villáival, melyek mint gyöngyfüzér sze-  
gélyezik a 19 kilométer hosszú utvonalat; az  
előkelő világ találkozó helyét, a három festői  
Tátrafüredet, a vadregényes tarpataki völgyet,  
a morenák között zuhogó, bömbölő óriási víz-  
eséseivel, az Ót-ó és annak a hó világába temet-  
kező csodás környezetét az Alacsony-Tátrában  
a gyönyörű sztracsenai völgyet, a dobsinai világ-  
hírű jégbarlanggal és végül az ótórás automo-  
bil-uttal egybekötött dunajeczi tutaj-kirándulást  
vette programjába. Összes költségek kedvez-  
ményes vasúti jeggyel 140 korona. Részletes  
felvilágosítást készséggel ad az aradi turista  
egyesület igazgatósága bármikor írásban vagy  
a hivatalos órák alatt, mindennap d. u. 4-7  
óráig szóval. (Vasszálló, I. emelet. udvar).

(\*) Az „Aradi Kaszinó Egylet” június hó  
5-én d. e. 11. órakor egyleti helyiségeiben  
tartja meg rendes évi közgyűlést, melyre a  
t. tagokat azon kijelentéssel hívja meg az igaz-  
gatóság, hogy tekintet nélkül a tagok számára,  
minden esetben megtartatik a közgyűlés. Tárgy-  
sorozat: 1. Az évi jelentés, 2. a múlt évi zár-  
számadás, 3. a számvizsgáló bizottság jelentése,  
4. a jövő évi költség előirányzat.

## TANÜGY.

(—) Iskolaszéki ülés. Arad város községi  
iskolaszéke május hó 30-án, hétfőn délután 5  
órákor a városház emeleti kistermében rendes  
havi ülését tartja. A tanácskozás tárgyai: Ja-  
vaslat az összes községi elemi- és polgári  
iskolák osztályaiban a folyó 1909—10-ik iskolai  
év végével megtartandó évi zárvizsgák idejének  
kitűzése s azok megejtésére a vizsgabiztosok  
kiküldése iránt.

## IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

\* Szalay Aranka ének- és zongora-tanítónő  
növendékeivel az évről vizsgát június 19-én  
délután tartja meg a „Fehér Kereszt” nagy-  
termében, ahol növendékei készségét mutatja  
be, a melyre az érdeklődők figyelmét felhívja.

Uj műsor az Urániában. Kedden került  
bemutatásra az Uránia színház fényes új műsora,  
a legújabb attrakciók páralan gyűjteményei:  
Edward király temetése, mely a közönség óriás,  
érdeklődésével találkozott. A tékozló fiu ismét mű-  
soron van ehhez a fejedelmi látványosságokhoz  
sorrakoznak az új műsor medrébe illő új mozgó-  
fényképek. Pathe egyik legszebb bibliai képe  
Jézus és a samaritánus nő a bibliai ha-  
gyományok alapján korhű kiállításban, Anton  
a halálba a legbravurosbab felvétele egyike,  
amelynél a színjátszás mellett a sport  
művészet is szorakoztatja a nézőt. A  
hamburgi állatkert a világ legnagyobb  
zoologiai gyűjteményét mutatja be, szó-  
val az új műsor ismét annyi élvezetes látni-  
valóval szolgál, hogy a közönség érdeklődés-  
állandó kielégítésre talál.

## TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A makói álarcos rabló. Nagy szerencsét  
keltett a múlt hó közepén Makón, hogy egy  
álarcos rablót fogtak el. Április 18-án éjjel  
Barta Jánosné kellemetlen meglepetés érte  
Észrevette, hogy az udvarán egy álarcos alak  
csitítja kenyérdarabokkal a kutyát. Az aaszony  
rémülete annál nagyobb volt, mert férje nem  
tartózkodott otthon. Az álarcos nem sokáig ha-  
bozott. Amikor a kutyát sikerült lecsendesítenie,  
megindult az épület felé. A menyecske rémüle-  
tében segítségért sikoltott. Erre a titokzatos éjjeli  
látogató fatásnak eredt, de az utcán két fiatal-  
ember elcsapta s átadta a rendőrségnek. A ren-  
dőrősen aztán sikerült a személyazonosságát  
megállapítani. Lovászi Istvánnak hívják s ke-  
reskedő segéd volt, de az utóbbi időben foglal-  
kozás nélkül csavargott. A zsebeiben hatalmas  
kést és vastag hurkot találtak. A szegedi ki-  
rályi törvényszék büntető tanácsa vonta fele-  
lő-ségre a betörőt. Tazadta, hogy lopni akart  
volna, de hogy miért velt nála a bicska és kö-  
tél, nem tudta megmondani.

— Álarcot miért tett? — kérdezte az elnök.  
— Tréfából. Egész délután pálinkáztam és  
részeg voltam.  
— A bicska nyelét miért csavarta körül  
rönggyvel?  
— Tréfából.  
— A kötéllel mit akart?  
— Nem tudom.

A tanak azoóban megcáfolták, hogy részeg  
lett volna. Sőt annyira tervszerűleg csinálta a  
dolgot, hogy életbiztosítást is vitt magával, amely-  
lyel a kutya ugatását akarta megakadályozni.  
A törvényszék a megrögzött kereskedősegédet  
rablás miatt két évi börtönrre ítélte.

## BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz.  
Vese- és hólyagbetegségek, a veseműködés zavarai, a  
húgyúti és főnyelékrendszer, a légutak és a nyálkahártya  
szervek hurutos bántalmainak kiűző hatásának bizonyított.  
Orvosilag ajánlva. — Aradi főterakat POLLAK  
JÓZSEF cégnél, József főherceg-ut 11. 192



# Molyhalál!

Legjobb hatású szer

# MOLYOK

és azok potéinek biztos kiirtására.

Egy üveg ára  $\frac{2}{10}$  literes 1 kor. 20 fillér.  
 $\frac{1}{2}$  literes 2 korona 20 fillér, 1 liter 4 kor.

# RADICAL

molypusztító poralakban,

elismert kitünő hatású erős növénykeverék

—20, —50 és 1 koronás dobozokban,  
továbbá terpentinszesz, kámfor, nastalia, zuzott  
bors, lavendula, virág patchouli levél, bagaria-  
papir; stb.

# Poloska irtásra

„Radical” poloskairtó folyadék (igen erős  
hatású és nem maró),

egy üveg ára 60 fillér.

Erősbitett dalmát rovarpor

—80, —50 és 80 filléres dobozokban és kimérve.

# Padlófényesítésre

## Beeresztésre

**Kemény padlóra** (parquetáakra) Dr.  
Friedländer-féle francia takarékos padlópaszta 1 kis  
doboz 90 fill., 1 nagy doboz 1 korona 70 fillér.

**Puha és keményfa padlón** egy-  
aránt Dr. Friedländer-féle főzött viasz 1 doboz  
 $2\frac{1}{2}$  liter meleg vízben oldandó fel, 1 kor. 20  
fill., kimérve 1 kilo 2 korona. Továbbá Paraffin,  
Ceresin fehér és sárga viasz, hamuszár stb.

## Ruha-, cipő- és fémtisztító-

szerek, padló-kefék és mázoló-ecsetek, szivacsok,  
szivacs-hálók, mosdó-kezyük és mosdó-ruhák  
**legjobb és legolcsóbb**

szereket a bevásárlási forrásainkban (1911)

## Hánzu Nestor

# Vöröskereszt Drogéria

Arad, Weitzer János-utca 2.

Városi és megyei telefon 455. szám.



A „Temesvári Lloyd-társulat“ az alant feltételek mellett, nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a Temesvár, Ferenc József színház-téri telken emelendő háromemeletes Lloyd- és tőzsdepalotája felépítéséhez szükségelt és összesen circa 600.000 K-val előirányzott következő munkák elkészítésére és szállítására:

- |                                      |   |
|--------------------------------------|---|
| 1. Föld, kőmives és elhelyező munka, | 13. Tűzhelyek,  |
| 2. Kőfaragó munka,                   | 14. Szobafestő munka,                                 |
| 3. Ácsmunka,                         | 15. Redőny munka,                                     |
| 4. Tetőfedő munka,                   | 16. Gypszszobrász munka,                              |
| 5. Bádogos munka,                    | 17. Műkőszobrász munka,                               |
| 6. Asztalos munka,                   | 18. Villamos világítási munka,                        |
| 7. Lakatos munka,                    | 19. Villamos jelző és telefon m.                      |
| 8. Mázoló munka,                     | 20. Vasbeton és válaszfalak,                          |
| 9. Üveges munka,                     | 21. Vizvezeték, csatornázás és légszesz berendezés. — |
| 10. Vas munka,                       | Központi fűtés és szellőztetési berendezés.           |
| 11. Padozati munka,                  |   |
| 12. Burkolati munka,                 |   |

Ajánlatok az összes felsorolt munkálatokra együttesen, vagy munkanemenként külön-külön tehetők. A 21. pont alatti munkák szét nem választhatók és azokra csak együttesen tehető ajánlat.

Az árlejtésben részt vehet minden hazai vállalkozó és iparos, aki üzlete gyakorlására hatósági engedéllyel bír.

A szabályszerűen kiállított és felszerelt, sértetlen borítékba helyezett és pecséttel lezárt ajánlatok

**1910. évi június hó 21-én délelőtt 10 óráig,**

a Temesvári Lloyd-társulat titkári hivatalába adandók be közvetlenül vagy posta útján annak címére küldendők „Ajánlat a Temesvári Lloyd-társulat Lloyd- és tőzsdepalotája építéséhez szükségelt . . . munkára“ felirattal.

Elkésve érkezett vagy nem szabályszerű ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Ajánlattevők tartoznak az ajánlatuk tárgyát képező munkacsoport előirányzott végösszegének 5 százalékaival felérő bánatpénzt, hivatkozással a hirdetés számára készpénzben, vagy állumi letétekre alkalmas értékpapirokban a „Délmagyarországi Kereskedelmi és Gazdasági Banknál“ Temesvárott az ajánlat benyújtása előtt letenni és az erről szóló **eredeti letéti nyugtát** az ajánlathoz csatolni.

Készpénz vagy értékpapir bánatpénzül nem csatolható.

Csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kiszolgáltató eredeti iven tétettek és amelyekben szövegmódosítás elő nem fordul.

Ajánlattevők tartoznak az ajánlattal együtt benyújtott ajánlati költségvetést minden egyes tételének egységáira érvénnyel bíró százalékos engedményt, esetleges felfizetést, mellyel az illető munka teljesítményt elvállalni hajlandó, ezen költségvetésben számokkal és betűkkel kiírni és az így eredményezett vállalati végösszeg nagyságát úgy az ajánlati költségvetésben, min az ajánlati iven számokkal és betűkkel világosan kiírni.

A beérkezett ajánlatok a Temesvári Lloyd-társulat ülés-termében 1910. évi június hó 21-én d. e. 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni, mely alkalommal az ajánlattevő vagy az igazolt képviselőjük jelen lehetnek.

Az építető társulat fenntartja magának azon jogot, hogy a benyújtott ajánlatok közül, az ajánlott árakra való tekintet nélkül, szabadon választhasson, azokból esetleg minden indokolás nélkül teljesen eltekinthessen anélkül, hogy az ajánlattevők e címen kártalanítási igényt támaszthatnának. A végleges döntésig legkésőbb f. évi július végéig azonban az ajánlattevők kötelezettségben maradnak, azon ajánlattevő, akinek ajánlata elfogadott, a szerződés megkötéséig, melynek idejét építető társulat egyoldalulag határozhatja meg, kötelezettségben marad.

A vállalat tárgyát képező munkákra vonatkozó tervek és műszaki adatok megtekinthetők **Baumhorn Lipót műépítész irodájában** (Budapest VII., Izsó-utca 6.) naponta d. e. 11—12 óra között és Temesvárott a Lloyd-társulat titkári hivatalában a hivatalos órák alatt. Ugyan e helyeken szerzethető be az önköltségi ár megtérítése mellett az ajánlati költségvetési iven.

Ajánlattevők tartoznak ajánlatukban világosan kijelenteni, hogy a helyi viszonyokat ismerik, s úgy ezen versenytárgyalási hirdetmény, mint a vonatkozó műszaki műveletek összes feltéte-

leiben foglalt előírásoknak magukat alávetik, illetőleg azok minden egyes pontját magukra nézve kötelezőknek ismerik el.

Temesvár, 1910. évi május hó 29-én.

TEMESVÁRI LLOYD-TÁRSULAT VÁLASZTMÁNYA.

**Neubauer Vilmos**  
társ. titkár.

**nagypéli Sternthal Salamon**  
I. igazgató. 2301

**Uj cipő és uri-dívat üzlet.**

**RÓNA JENŐ**

cipő- és uri-dívat üzlete

Arad, Andrassy-tér 17. sz. (Reinhart-házban)

**MÉGNYILT.**

Dus választék legjobb minőségű mindennemű férfi, női és gyermekcipők, uri kelengyék és legizlésesebb nyakkendők és sétatobtokból szabott olcsó árak mellett. —

A világhírű Stop cipők kizárólagos raktára.

Kérem kirakatom szives megtekintését.

Kitünő tisztelettel

**Róna Jenő.**

Telefon szám 765. 2138

**Szép, szebb, legszebb lesz az a hölgy aki a világhírű Hajós-féle**

**Aradi Ibolya-Crémet használja.**

Varázsszerű gyorsan tüntet el **szeplőt, májfoltot, bőrvöröséget** és mindennemű arctisztatlanságot.

Minden hölgy, a ki e csodacrémet csak egyszer használja, el van ragadtatva annak kitünő hatásától.

**Ára egy félgelynek 1 korona. — Dupla nagyságú félgely 2 korona.**

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; a bevásárlásoknál csakis Hajós-féle Ibolya-Crémet tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél:

**Hajós Árpád gyógyszerárúban**

Arad, Andrassy-tér 22., megyeházzal szemben.

Továbbá: Földes Kelemen, Ring Lajos, Vojtek Kálmán urak gyógyszerárúban, Vojtek és Weisz, Hánzu Nesztor urak drogériájában.

**JOLJAR**  
HA VALÓDI  
**PALMA KAUCSUK**  
SAROK  
VAN CIPŐJÉN

**ROSSZULJAR**  
HA NEM ŐGYÉLA  
**VÉDJEGYRE**  
TESSEK  
MÉRŐSŐLÉSI

6783

1868. óta fényesen bevált

**BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN**

G. Hell & Co. gyártmánya.

Kiváló bőrcsírások ajánlatára Európa legtöbb Államában és  
nyes eredményekkel alkalmazták.

**mindennemű bőrkiütések**

Tünetes krónikus és pikkelysömör és éleddi kiütések, továbbá rezes  
orr, fagysebek, láhzuzadás, fej- és szakállpikkelyek ellen. Berger  
kátrány-szappan 40 százalék kátrányt foglal magában és lé-  
nyegesen eltér a kereskedelemben forgó egyéb kátrány-szappan  
októl. Makkos bőrbőrcsírőkét alkalmazták a nagy hatású.

**Berger-féle kátrány-kénszappant**

Az enyhébb kátrány-szappan gyantát, a bőr tisztáltsággal ellen-  
t, gyermekek bőr- és fején való kiütése ellen, valamint minden-  
napki használatra mint felülmúlhatatlan mosó- és fürdő-szappan  
szolgál.

**Berger-féle glicerin-pipereszappan**

Melyben 35 százalék glicerin foglaltatik és amely hatóhatón van.  
Kiváló bőrcsírő szerként használják továbbá kitűnő szappannal a

**Berger-féle borax-szappant**

Az átlag ártalmatlan, csapós, szelíd, édes és más bőrbajok  
ellen.

Az átlag ártalmatlan minden fajta 70 fillér, használati utasítással együtt. Kérjen a vásárlásnál  
nyomatékosan Berger-féle kátrány-szappanokat és  
borax-szappanokat, G. Hell & Co. gyárt-  
mányait és vigyázzon az utasítások vég-  
zetére és a mellé-  
lévő cégjelzésre, mely  
minden címükön ott kell legyen.

Kétféleképpen 1883-ban díjazták a párizsi 1900.  
évi világkiállításán arany éremmel.

A Berger védjegye minden más gyógy- és higiénikus szappanok  
a hozzájuk mellékelte utasításokon föl vannak sorolva.  
Kaphatók minden gyógyszerháznál és szaktárgó szűtőben.

Nagyban: G. Hell & Comp., Wien, I., Biberstr. 8.  
Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-  
ház Budapest, Kátrány-sz. 12. Thallmayer J. B. Szeits,  
Zrinyl-utca. Kiskisbélter Fr. utoda, Hódmezőkövesd, S.  
Mezővár, Moser drogeriák IV., Koronahereg-  
yutca 5. szám, Detsányi Frigyes drogeria, Munkács,  
Kőváros 2. Kicsinyben Magyarországi összes gyógy-  
szerházakban.

Kisváros Aradon: G. Földes Károlyon, Hajós  
Arpád és Besenyei György gyógyszeres üzle-  
tén. Vesztek és Weisz drogeriájában és kapható  
háznál az összes gyógy-szerházakban. 1902

**Újgyűjtött keresztetnek**

**EREDETI „CHRISTOPH”**

benzin szivó-gáz-motorok, lokomobilok és  
**NYERSOLAJ-MOTOROK**

ma az első helyen állanak. 6818

„A „CHRISTOPH” név garancia.”

76 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket

**DÉNES B.** motorszakértő

BUDAPEST, V., Lipót-körut 15.

**ELSŐRANGU FÜRDŐHELY**

**LIPIK**

Vasút-, posta-, távirat- és telefon-állomás

**BIZTOSAN GYÓGYITJA**

a tápcsatorna összes bántalmait,  
hurutokat, diabetest, köszvényét,  
csúzt, csonttöréseket, gyermek-  
és alkati kórokat.

➔ Egyetlen alkalikus, konyha-  
sós-jód tartalmu hévíz **64c.**

**IVÓKURA. ISZÉNSAVAS FÜRDŐK.**  
NÉVIZFÜRDŐK. FÜRDŐK.  
VIZGYÓGYINTÉZET. INHALATORIUM.

A fürdőhelyen 10 kiváló orvosi műhódk.  
Prospektust küld a Fürdőigazgatóság.

**Valódi brünni szövetek**

Egy szelvény 3.10 m. hosszú elegendő teljes férfi ruházat (kabát, nadrág és mellény) ára csak

1 szelvény 7 korona
1 szelvény 10 korona
1 szelvény 12 korona
1 szelvény 15 korona
1 szelvény 17 korona
1 szelvény 18 korona
1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonzuhához 20.— K.-ért  
epügy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkam-  
garut gyári áron küld a mindentűt ismert meg-  
bízható és szolid posztógyári raktár

**az 1910 évi tavaszi és nyári idényre.**  
**Siegel-Imhof, Brünn 4.**

Minták ingyen és barmintva. 6811

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövet-szülk-  
segletet direkt a gyártáshelyen Siegel-Imhof cégnél  
rendel. Ország forgalmi miatt ártalmatlan a legna-  
gyobb városokba is a legkisebb megrendelésre. Szállítási,  
LEDELŐSÉB ÁRAK: Ha mely is megrendelési jel  
szállítás, mint a 6811 és 6812.

**Thierry A. BALZSAMA** Törvényesen  
gyógyszerész védve.

Család az apóca védjegyre az igazi A lélegzőszervek mün-  
den megbetege a, köhögés, vérköpés, rekedtség, hörgőhurut,  
széles légutak, a más gyomor-bajok, minden belső gyul-  
adás ellen, továbbá érvénytelenül, az emésztés, székrekedés stb. ellen  
tökös hat. Különböző szájbetegségeket,  
egyes sebek, káros, nyílás,  
s különösen influenza ellen stb. haszn.  
18 kicsiny vagy 6 duplatég, vagy  
egy nagy család utó tégét 60 korona.

**THIERRY A. gyógyszerész** egyedüli valódi 6881

**CENTIFOLIA-KENŐCSÉ**

egyéni, alkalmazható és utófértősen  
a gyógyítására még a régi, sőt rákos se-  
knel, sűrűseknél, daganatoknál, gyu-  
lásoknál, köhögéseknél, eltávolí min-  
den idegen anyagot, gennyet, sokszor  
teljeslegesen teszi a fájdalmas operációt.  
2 téglély 3-60 korona.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothek  
des  
A. Thierry in Pragrad,  
bei Rohitoch Severbrun.

Thierry A. Balsam

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothek des  
A. Thierry in Pragrad,  
bei Rohitoch Severbrun.

Védjegye: „Horgony”

**A Liniment. Capsiel comp., a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított készítmény, mely már sok év  
óta legjobb fájdalomcsillapító készítménynek  
számít és megbízható.

Figyelmeztetés: Súlyos hámlástól mielőtt be-  
vitelükbe orvosok legyünk és csak olyan eredeti  
várat fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel  
és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van  
csomagolva. Ár 1.00 K.-tól, 1.40 K.-tól és 2.00 K.-  
ig függvényesen minden gyógyszerházban kapható. —  
Főraktár: Török József gyógyszerháza, Budapest.  
Richter gyógyszerháza az „Arany orvostudomány”,  
Prágában, Előadókat 3. sz.

**Alkalmi vételék és eladások**

**ékszertárgyakban**

arany és ezüstművekben, Arad legna-  
gyobb óra és ékszerraktára

**Deutsch Izidor**

Óras és ékszerész 6818  
Waltzer János-utca, Minori-palota.

**Zálogcédulák**

arany és ezüstművek, gyémánt és brili-  
áns tárgyak a legmagasabb ártan meg-  
vételnek vagy más tárgyra átvételre  
TELEFON 438. THELEFON 438.

Tisztelettel értesitem a vászalt  
vevőmet és a nagyérdemű kö-  
zönséget, hogy

**rőfős üzletemet**

**TÖKÖLY-TÉR 7.** (For-  
rai-utca sarkán)

**helyeztem át,**

hol a rövidaru és kész női ruha  
cikkeit mélyen lezállított ár-  
ban kiárulatom. Szives látoga-  
tást kér. Telefon 715.

**HOROVITZ E.**

**Rheuma**

kóros, frak, idegrendszernek hely-  
sége, legyen tudtom levélben, hogyan  
szabadulhat meg az enyhe stevede-  
sintől.

**Carl Bader, Illertissen**  
(Bayern.)

**„OLLA”**

Gummi kö-  
lönyesség  
A tudomány mi-  
álisa az új bi-  
bizonyított leg-  
jobb létező  
**GUMMI (OLLA)**

Kapható min-  
den nagy-  
kereskedő-  
házakban és  
drogeriák-  
ban.

Amikor  
közölni szeretne, hogy a családja  
csak OLLA-t adjon és ne engedjen mag-  
nak a köhögés elleni szilikon mint  
egy új jó feldolgozás. — Az elcsúszott helyek  
szállítására, árjegyzéket az eredeti propagan-  
da reklámoz ingyen küld az OLLA gummi-  
pont Wien II/128. Praterstrasse No. 57.

**Üzletáthelyezés.**

**Benkő József** műlakatos,  
mérlegkészítő és javító műhelyét  
1910. május 1-től a Magyarórási 2151  
Fejsze-u. 39. sz. alól  
Rákóczy-u. 30. sz. alá  
**helyezte át.**

Bejárt a Hasszinger-utca felől.  
Tisztelettel  
**Benkő József**

